

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2009. február 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

### í t é l e t e t :

A maradandó fogyatékoságot és súlyos egészségromlást eredményező közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt a **vádlott** ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2008. szeptember 24. napján kihirdetett KB.IV.199/2007/14. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott cselekményét maradandó fogyatékoságot és súlyos egészségromlást eredményező közúti baleset gondatlan okozása vétségének (Btk. 187.§ (1) és (2) bekezdés a/ pontja) **minősíti**.

A vádlottat 1 (egy) évre a „B” kategóriájú járművek vezetésétől eltiltásra, mint mellékbüntetésre is **ítéli**.

A vádlottat kötelezi az eljárás során felmerült bűnügyi költségből 300.000 (háromszázezer) Ft megfizetésére, míg a fennmaradó 253.741 (kettőszázötvenháromezer-hétszáznegyvenegy) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

### I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2008. szeptember 24. napján kihirdetett KB.IV.199/2007/14. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki közúti baleset gondatlan okozásának vétségében, ezért 270 napi tétel, napi tételenként 300.-Ft, összesen 81.000.-Ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 553.741.-Ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész 3 napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be maradandó fogyatékoságot és súlyos egészségromlást eredményező közúti baleset gondatlan okozása vétségének megállapítása, a pénzbüntetés napi tételek összegének felemelése, valamint „B” kategóriás járművezetéstől eltiltás kiszabása érdekében. A vádlott és védője elsődlegesen felmentés érdekében fellebbeztek.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.115/2008. számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn. A jogi minősítést nem vitatva indítványozta, hogy az ítélet tábla katonai tanácsa a tényállást egészítse ki azzal, hogy a vádlott magatartásával megszegte a KRESZ 27.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést, és a többszörös szabályszegést értékelje súlyosító körülményként. Indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlottat a „B” járműkategóriára korlátozva közúti járművezetéstől eltiltás mellékbüntetésre is ítélje, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat részben módosította. Indítványozta a tényállás kiegészítését a további KRESZ szabályszegéssel, és indítványt tett arra, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlott bűnösségét az eredeti ügyészi fellebbezésnek megfelelően állapítsa meg maradandó fogyatékos állapotot és súlyos egészségromlást eredményező közúti baleset gondatlan okozásának vétségében. A vádlott terhére értékelje a többszörös KRESZ szabályszegést, tiltsa el őt a „B” járműkategóriára kiterjedően a közúti járművezetéstől, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését módosítással tartotta fenn. Elsődlegesen az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére, míg másodsorban az ügyészi fellebbezés elutasítására és a vádlott terhére megállapított büntelmi költség jelentős mérséklésére tett indítványt. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor szakértő<sup>1</sup> és szakértő<sup>2</sup> szakvéleményét fogadta el a tényállás alapjául, figyelemmel arra, hogy ezek számítógépes szimuláción alapuló szakvélemények voltak. Az adott baleseti mechanizmus feldolgozására kizárólag a klasszikus, számításon alapuló szakvélemény alkalmas, tehát a két másik szakértő szakvéleményét kellett volna elfogadni. Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor nem az eredeti helyszínrajzot fogadta el a már hivatkozott szakvélemények alapjául, hanem a helyszínrajzot készítő személynek a helyszínen készült vázlatát. A védői álláspont szerint az elkészített helyszínrajztól csak az azt elkészítő személy tanúként történő kihallgatását követően lehetett volna eltérni. A tanú<sup>1</sup> azonban a tárgyaláson nem hallgatták meg, vele csak szakértő<sup>1</sup> beszélt és az ő nyilatkozatát fogadta el a bíróság, amellyel súlyos eljárási szabálysértést vétett. További indítványával kapcsolatban kérte, hogy a másodfokú bíróság a KRESZ 27.§-ára történő hivatkozást mellőzze, figyelemmel arra, hogy a vádlott előzés közben volt és akkor nem kell követési távolságot tartani. A vádlotti szabályszegés, illetőleg a súlyos egészségromlás és maradandó fogyatékos állapot, mint eredmény között az ok okozati összefüggés nem áll fenn, azt épp a sértetti szabályszegés megszakította. Az első fokú ítélet egyéb rendelkezéseinek helybenhagyása mellett azonban kérte az indokolatlanul magas büntelmi költség mérséklését.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem felelős a bekövetkezett balesetért.

A bejelentett katonai ügyészi, vádlotti és védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A vádlottnak és védőnek a felmentésre, illetve az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezése, illetve indítványa nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta. A Be. 105.§ (2) bekezdésében írtak szerint a szakértő köteles és jogosult mindazokat az adatokat megismerni, amelyek a feladatának teljesítéséhez szükségesek, e célból az ügy iratait megtekintheti, az eljárási cselekményeknél jelen lehet, a terheltől, a sértettől, a tanúktól és az eljárásba bevont többi szakértőtől felvilágosítást kérhet. Ha ez a feladatának teljesítéséhez szükséges, a kirendelőtől újabb adatokat, iratokat és felvilágosítást kérhet. A szakértő a kirendelő felhatalmazása alapján a neki át nem adott tárgyat megtekintheti, megvizsgálhatja, mintavételt végezhet.

Az előzőekben írtakra figyelemmel megállapítható az, hogy szakértő<sup>1</sup> iü. műszaki szakértő feladatának teljesítése érdekében köteles és jogosult volt a helyszínrajzot készítő tanú<sup>1</sup>-gyel tisztázni azt, hogy a baleseti helyszínen a gépjárműtől egy vagy kétoldali féknyom származott, ezért az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést, amikor a szakértőnek a helyszínrajz készítőjével folytatott megbeszélésére történő hivatkozását elfogadta. A katonai tanács az egyéb eljárási szabályokat is betartotta.

Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is mindenben eleget tett. A katonai tanács igen részletesen, ítélete 3. oldala közepétől 6. oldala 2. bekezdéséig foglalkozott a bizonyítékok értékelésével. Megfelelő, logikus magyarázatát adta annak, hogy a vádlotti vallomással, valamint az azt alátámasztó tanú<sup>2</sup> vallomásával, szakértő<sup>3</sup> iü. gépjárműszakértő szakvéleményével, valamint az okiratként értékelt gépjárműszakértő<sup>4</sup> véleményével szemben miért tanú<sup>3</sup>, tanú<sup>4</sup> és tanú<sup>5</sup> vallomását, valamint az azokat alátámasztó szakértő<sup>1</sup> és szakértő<sup>2</sup> iü. gépjárműszakértők véleményét fogadta el a tényállás alapjául. Helytállóan utalt arra, hogy szakértő<sup>1</sup> volt az aki tisztázta, hogy a két helyszínrajz közül, melyik rögzíti a valóságnak megfelelően a keletkezett nyomokat és ennek alapján ő, valamint szakértő<sup>2</sup> voltak azok, akik a valós helyzetnek megfelelően rögzített nyomok alapján az okszerű következtetést levonva helyesen állapították meg a baleseti mechanizmust, azt, hogy a vádlott ténylegesen nem előzött, hanem vallomásától eltérően ráfutott az előtte haladó gépjárműre. Figyelmetlensége miatt nem észlelte annak kanyarodási szándékát, ezért fékezéssel balra próbált menekülni, azonban a balesetet nem tudta elkerülni.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által egyébként mérlegelési jogkörben megállapított tényállását csupán annyiban egészíti ki a Be. 352.§ (1) bekezdés a./

pontja alapján, hogy; „A vádlott magatartásával megszegte még a KRESZ 27.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést is”, mivel a követési távolságot nem tartotta be.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített tényállás már minden vonatkozásban mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta, így a vádlottnak és védőjének a felmentésre, illetve az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezése, indítványa eredményre nem vezethettek.

A katonai ügyésznek a súlyosabb jogi minősítés megállapítására irányuló fellebbezése viszont alapos.

A katonai tanács az irányadó tényállás alapján okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, részben tévedett azonban a cselekmény jogi minősítését illetően.

A Budapesti Katonai Ügyészség a B. XVII.320/2005. számú vádiratában a vádlottat a Btk.187.§ (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő és büntetendő maradandó fogyatékossgot és súlyos egészségromlást eredményező közúti baleset gondatlan okozásának vétségével vádolta. Az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét a Btk.187.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő közúti baleset gondatlan okozásának vétségében állapította meg arra figyelemmel, hogy álláspontja szerint a minősített eset, a súlyosabb eredmény, a maradandó fogyatékossg, illetőleg a súlyos egészségromlás nem róható a vádlott terhére, tekintettel arra, hogy a Btk.2.§-a szerint a vádlott számára az elbíráláskor hatályban lépő jogszabály a kedvezőbb. Ugyanis a közlekedési bűncselekményt tartalommal megtöltő KRESZ 2007. április 1-jén módosult és annak 48.§ (4) bekezdése az ülésen utazó személynek a kötelességévé teszi a biztonsági öv becsatolását. Ennek elmaradásából adódó súlyosabb eredmény már nem vonható a gépjárművezető felelősségének fogalmi körébe. Ugyanakkor hivatkozott az iü. orvosszakértő véleményre, amely azt rögzítette, hogy a sértettnél a súlyos egészségromlás és maradandó fogyatékossg biztonsági öv használata esetén nem következett volna be, a súlyos testi sérülés viszont igen.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa nem osztotta az elsőfokú bíróságnak a jogi minősítéssel kapcsolatos álláspontját. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának az ítélkezési gyakorlatot irányító határozataként ismert a BH 2008/2007. számú eseti döntés, amely azt rögzíti, hogy a gépjármű ülésén utazó személy biztonsági öve becsatolásának elmulasztásával okozati összefüggésben bekövetkezett súlyos testi sértés vagy súlyosabb eredménnyel járó közlekedési baleset miatt 2007. április 1. napját követően nem állapítható meg a balesettel érintett jármű vezetőjének a büntetőjogi felelőssége. Megállapítható azonban, hogy az adott döntés kizárólag arra az esetre vonatkozóan zárja ki a jármű vezetőjének büntetőjogi felelősségét, ha az korábban a KRESZ 48.§ (5) bekezdésében írt közlekedési szabályszegésre alapozódott, tehát az utas nem volt szabályosan

becsatolt biztonsági övvel rögzítve. A jelen ügyben a vádlott általánosságban a KRESZ 3.§ (1) bekezdés c./ pontjában írt rendelkezést, valamint konkrétan a 26.§ (4) bekezdésben és a 27.§ (1) bekezdésében írt KRESZ szabályokat is megszegte és ezen szabályszegések indították el az okozatossági folyamatot, amelyek a bekövetkezett balesetet és a sértett sérüléseit, közöttük - az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően - a maradandó fogyatékoságot, illetve a súlyos egészségromlást is eredményezték. Az ok-okozati összefüggés a vádlott KRESZ-szabályszegései, a bekövetkezett baleset és a sértett sérülései, vagyis az eredmény között egyértelműen megállapítható. Az előzőekben kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott cselekményét a Btk.187.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a./ pontja szerinti maradandó fogyatékoságot és súlyos egészségromlást eredményező közúti baleset gondatlan okozása vétségének minősítette, az eredeti váddal egyezően.

A katonai ügyésznek a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezése a következő szerint alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, azonban a súlyosító körülmények kiegészítésre szorulnak a többszörös KRESZ szabályszegéssel. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés a súlyosabb jogi minősítés mellett is megfelelően szolgálja a Btk.37.§-ában írt büntetési célokat, figyelemmel a jelentős sértetti közrehatásra, valamint a bekövetkezett további időmúlásra, viszont azt a másodfokú bíróság a Btk.87.§ (2) bekezdés e./ pontja alapján tekinti kiszabottnak. Éppen a többszöri KRESZ-szabályszegésre figyelemmel azonban a másodfokú bíróság a vádlottat a Btk.58.§ (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak alapján 1 évre a „B” kategóriájú járművek vezetésétől eltiltásra, mint mellékbüntetésre is ítélte, mivel ez a mellékbüntetés - együttesen a pénzbüntetéssel - szükséges a Btk.37.§-ában nevesített büntetési célok érvényre juttatására. Ennyiben a katonai ügyészi fellebbezés eredményre vezetett.

A másodfokú katonai tanács egyetértett a védőnek a bűnügyi költség viselésére vonatkozó indítványával. Megállapítható, hogy a jelen ügyben elsősorban a nagyobb számú iü. szakértő eljárásával kapcsolatban a bűncselekmény súlyához képest aránytalanul nagy bűnügyi költség merült fel, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezését megváltoztatta, és a vádlottat 300.00.-Ft viselésére kötelezte a Be. 338.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján. Az ügyben felmerült további 253.741.-Ft bűnügyi költséggel kapcsolatban pedig megállapította, hogy azt a Be. 338.§ (4) bekezdésében, és a Be. 339.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján az állam viseli.

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2009. február 18.

**Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró**

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2009. február 18.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:  
Kígyósi Józsefné  
bíróügyi ügyintéző